कुतस्तेजीवंतीत्यतआह विहितेनैवेति प्राक्कर्मणैवजीवंतिनत्वारंभादिति सभाजयपूजय ॥८॥९॥ यदावयंनशोचेमशोकमूलस्याज्ञानस्याभावात् तदानःअस्माकंधर्मेणआत्मनिब्राह्मण्याद्य व्यासोपजीवि
नायज्ञादिनावाकर्मणालौकिकेनवाकिंप्रयोजनंनकिमपीत्यर्थः एतद्वस्मैवैतद्विद्वांसआहुर्ऋषयःकावषेयाःकिमर्थावयमध्येष्यामहेकिमर्थावयंयक्ष्यामहइतिश्रुतेस्तत्त्वविदोनधर्माद्यनुतिष्ठंतीत्यर्थः शोका
भावेहेतुः कृतांतेति कृतांतवश्यानिअंतवंतियत्यस्मात्तस्मात् नधर्षयंतिअस्मानितिशेषः ॥ १० ॥ प्रसादोमोहादिराहित्यंप्रज्ञायाःमूलं इंद्रियाण्येवमुह्यंतिशोचंतीतियस्मैप्राज्ञाःकथयंतेसप्राज्ञइत्यध्याहृत्य
योज्यं दृश्योमोहादिर्दृश्यस्यबुध्याद्यनेकभेदभिन्नस्याहंकारस्यैवधर्मोनत्वदृश्यस्यदृगात्मनइत्यर्थः ॥ ११ ॥ दर्पःआढ्योस्मीत्यादिगर्वःसःमोहश्चेत्काहानिरतआह मूढस्येति नहीति तस्मात्सुखादेरागमापा

विहितेनैवजीवंतिअरोगांगादिवौकसः॥ बलवंतोबलाश्चैवतस्मादस्मान्सभाजय ॥८॥ सहस्रिणोपिजीवंतिजीवंतिशतिनस्तथा ॥ शाकेनचान्येजीवंतिप
श्यास्मानपिजीवतः॥ ९॥ यदानशोचेमहिकिंनुनःस्याद्धर्मेणवानारदकर्मणावा॥ कृतांतवश्यानियदासुखानिदुःखानिवायन्नविधर्षयंति॥ १०॥ यस्मैप्रा
ज्ञाःकथयंतेमनुष्याःप्रज्ञामूलंहींद्रियाणांप्रसादः॥ मुह्यंतिशोचंतितथेंद्रियाणिप्रज्ञालाभोनास्तिमूढेंद्रियस्य॥ ११॥ मूढस्यदर्पःसपुनर्मोहएवमूढस्यनायंन
परोस्तिलोकः॥ नत्येवदुःखानिसदाभवंतिसुखस्यवानित्यशोलाभएव॥ १२॥ भवात्मकंसंपरिवर्तमानंनमादृशःसंज्वरंजातुकुर्यात्॥ इष्टान्भोगान्नानुरुध्ये
त्सुखंवानचिंतयेद्दुःखमभ्यागतंवा॥ १३॥ समाहितोनस्पृहयेत्परेषांनानागतंचाभिनंदेच्चलाभं॥ नचापिहृष्येद्विपुलेर्थलाभेतथार्थनाशेचनवैविषीदेत्॥१४॥
नबांधवानचवित्तंनकौल्यंनचश्रुतंनचमंत्रानवीर्यं॥ दुःखात्त्रातुंसर्वएवोत्सहंतेपरत्रशीलेनतुयांतिशांतिं ॥ १५॥ नास्तिबुद्धिरयुक्तस्यनायोगाद्विंदतेसुखं॥
धृतिश्चदुःखत्यागश्चेत्युभयंतुसुखंनृप॥ १६॥ प्रियंहिहर्षजननंहर्षउत्सेकवर्धनः॥ उत्सेकोनरकायैवतस्मात्तान्संत्यजाम्यहं ॥१७॥

यित्वात्सुख्यहमितिदर्पोदुःख्यहमितिदैन्यंचनकार्यमितिभावः ॥ १२ ॥ भवात्मकंसंसाररूपं भावेतिपाठेदृश्यात्मकं संज्वरंमादृशआत्मज्ञोदेहाभिमानशून्योजातुकदाचिन्नकुर्यान्नस्वीकुर्यात् तथाचश्रुतिः
आत्मानंचेद्विजानीयादयमस्मीतिपूरुषः किमिच्छन्कस्यकामायशरीरमनुसंज्वरेदिति भोगाद्यचिंतनमेवविज्वरत्वेहेतुरित्याह इष्टानिति ॥ १३॥ अचिंतायामपिहेतुःसमाहितोयोगारूढः अचिंतत्वादेवनस्पृहा
दिमान्भवतीत्यर्थः परेषांसुखादीन्नेच्छेत् ॥ १४ ॥ समाहितत्वंचशमदमादिरूपेणशीलेनैवभवतिनबांधवादिभिरित्याह नेति शांतिंनिर्विकल्पतां ॥ १५ ॥ योगंविनाज्ञानंसुखंचनास्तीत्याह नास्तीति यो
गसाधनमाह धृतीति धृतिर्मनःप्राणेंद्रियक्रियाणांस्तंभसामर्थ्यं ॥ १६ ॥ योगेप्रवृत्त्यर्थंलौकिकंप्रियंनिंदति प्रियमिति उत्सेकोदर्पः तान्प्रियहर्षोत्सेकान् ॥ १७ ॥

Digitized by Google